

Kort om projekt 'Fælles om børn & unge'

Silkeborg Kommunes Skoleafdeling, Kultur- og Borgerserviceafdeling og Sundheds- og Omsorgsafdeling står bag projektet 'Fælles om børn & unge'. Projektet baserer sig på viden og erfaringer fra Island, hvor man med succes har arbejdet med at styrke lokalsamfundets fælles ansvar for at tage vare på 'deres' børn og unges trivsel med henblik på at minimere alkoholforbruget og undgå rygning og brug af rusmidler blandt unge. Projekt 'Fælles om børn & unge' er støttet af Sundhedsstyrelsen og Trygfonden og indgår i et nationalt udviklingsforløb, hvor den såkaldte Islandsmodel for første gang afprøves i Danmark.

I Silkeborg Kommune er 2 forskellige skoledistrikter/lokalsamfund inviteret til at være en del af udviklingsforløbet

Denne beskrivelse vil kort fortælle om, hvad 'Fælles om børn & unge' indeholder, og hvad lokalsamfundene kan få ud af at deltage i projektet.

Formål med 'Fælles om børn & unge'

Formålet med projektet er, at flere børn og unge lever et liv, hvor både forældre samt frivillige og kommunale aktører i lokalsamfundet arbejder sammen om at styrke unges trivsel, bakke op om beskyttende faktorer og anspore til et reduceret alkoholforbrug og at undgå brug af tobak og andre rusmidler.

Ved at indgå i 'Fælles om børn & unge' får lokalsamfundene muligheden for:

- at få viden, om 'deres' børn og unges vaner, adfærd og beskyttende faktorer
- at opbygge en struktur for, hvordan voksne i lokalsamfundet i fællesskab kan styrke børn og unges trivsel og undgå risikoadfærd i form af rygning, rusmidler og for stort alkoholforbrug
- at udvikle det organiserede fritidsliv, så alle børn og unge i lokalsamfundet bliver en del af et organiseret fællesskab
- at igangsætte lokale handlinger på baggrund af viden om lige nøjagtige 'deres' unge

Hvad går modellen ud på?

Modellen er bygget op om følgende elementer:

- **Beskyttende faktorer**

Beskyttende faktorer er de faktorer, der kan være med til at påvirke et barns trivsel og adfærd i en positiv retning. De beskyttende faktorer er knyttet til de omgivelser, som barnet færdes i. Derfor handler 'Fælles om børn & unge' primært om, at voksne omkring børn og unge er tydelige og sætter klare rammer, hvad enten det er i hjemmet, i skolen eller i fritidsaktiviteter. I Island har man fundet ud af, at følgende beskyttende faktorer er afgørende for, om et barn udvikler risikoadfærd i form af rygning, brug af rusmidler og for stort alkoholforbrug:

- Forældre bruger meget tid sammen med deres børn og unge

- Forældre ved, hvor deres børn er og med hvem, de er sammen med
- Alle børn deltager i organiserede fritidsaktiviteter
- Alle voksne omkring barnet har klare regler og rammer omkring rygning, alkohol og rusmidler

- **Data om børn og unge**

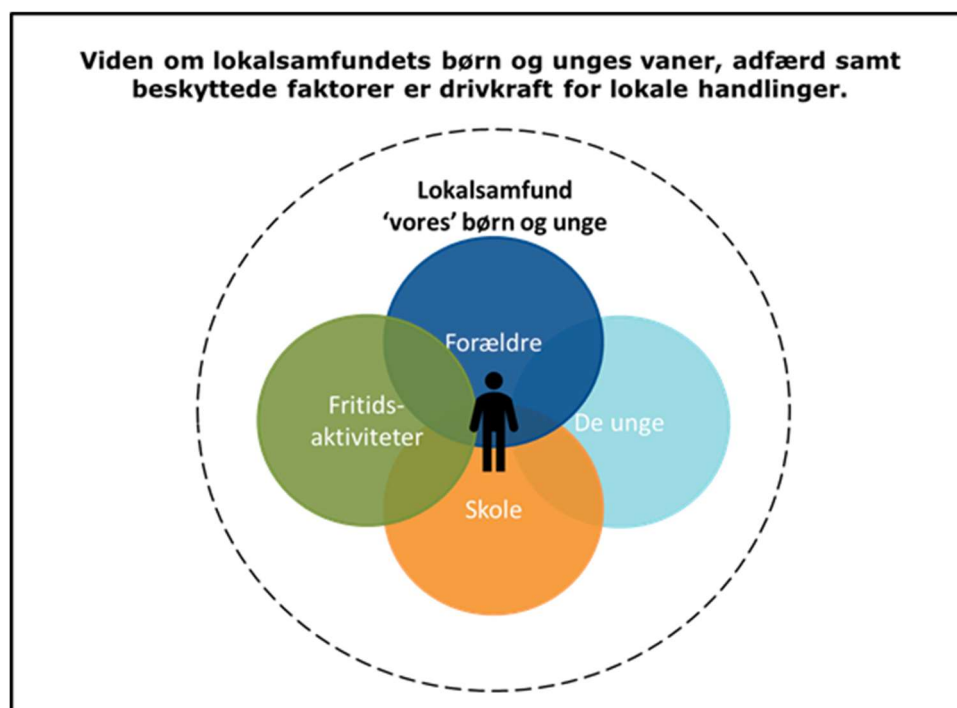
Hvert år skal elever i 5.-9. klasse udfylde et spørgeskema, der omhandler deres vaner, adfærd, og beskyttende faktorer. På den måde får lokalsamfundet konkret viden om 'deres' børn og unge, som kan være med til at skabe retning og engagement for lokale handlinger, der kan styrke det gode børne- og ungeliv lokalt.

- **Lokale fora, der iværksætter handlinger**

Det er nemmere at være tydelige og sætte klare rammer, hvis man gør det sammen. Derfor vil 'Fælles om børn & unge' være med til at bygge forskellige typer af tværgående fora op i lokalområdet, hvis der ikke allerede er det i forvejen. Det er f.eks. et lokalsamfundsforum, der på tværs af kommunale og frivillige aktører kan sætte en ny fritidsaktivitet i gang, som tiltrækker de unge, der ikke er en del af det organiserede fritidsliv. Det kan være et forældreforum på tværs af klasser, der sammen udarbejder gode råd om at være forældre til teenagere, der også indeholder lokale aftaler, man sammen er blevet enige om i forældreforummet.

De voksne har ansvaret

I 'Fælles om børn og unge' er idéen, at det er de voksne omkring børn og unge, der skal være med til at styrke de beskyttende faktorer. Derfor er de tre vigtigste aktør-grupper forældre, organiseret fritidsliv og skolen, der sammen skal løfte 'Fælles om børn & unge'. Nedenfor kan du se, hvilke opgaver og roller, der er knyttet til de forskellige aktører.

- **Forældre**
  - Forældrene involverer sig og bruger mere tid sammen med deres børn og unge
  - Forældrene følger med i deres børn og unges fritidsliv og venner
  - Forældrene bakker op om, at deres børn og unge deltager i organiserede fritidsaktiviteter
  - Forældre sætter klare og tydelige rammer for deres unges alkoholforbrug, rygning og brug af øvrige rusmidler
- **Det organiserede fritidsliv (både foreningslivet og kommunale tilbud)**
  - Fritidslivet er med til at udvikle varierede og lokale fritidstilbud, der tiltrækker de børn og unge, der endnu ikke er aktive i det organiserede fritidsliv
  - Fritidslivets organisationer etablerer retningslinjer og rammer, der er med til at minimere risikoadfærd som rygning, brug af rusmidler og for stort alkoholforbrug
- **Skolen**
  - Skolen stiller tid til rådighed til dataindsamling og tid til forældremøder til formidling af data om børn og unges adfærd, vaner og beskyttende faktorer
  - Skoleledelsen og SSP-medarbejder involveres i at styrke det lokale SSP-arbejde i samarbejde med forældre og andre lokale aktører

Når det så er sagt, vil de unge også blive involveret i, hvordan de selv kan være med til at styrke de beskyttende faktorer.

- **De unge**
  - De unge vil få muligheden for at blive involveret i 'Fælles om børn & unge' igennem elevrådet eller et nyt lokalt ungepanel
  - De unge involveres i, hvordan de selv kan arbejde med at styrke de beskyttende faktorer
  -

Hvad kan der konkret komme til at ske i 'Fælles om børn & unge'?

Lokale data

Hvert år svarer elever i 5.-9. klasse på et spørgeskema om deres vaner, adfærd og de beskyttende faktorer.

Efterfølgende vil disse data blive omsat til en kort analyse af, hvordan det står til med lokalområdets børn og unge ift. foregående år og ift. data på landsplan.

Formidling i lokale fora

Den lokale analyse formidles i forskellige lokale fora, som sammen kan forholde sig til, hvilke aktiviteter, der skal sættes i gang.

Forældreforum:

Analysen vil blive formidlet til forældremøder i klasserne på skolen, men det kan være hensigtsmæssigt at skabe et forum på tværs af klassetrinene.

Lokalsamfundsforum

Et forum på tværs af skole, foreningsliv, erhvervsliv, lokalråd, menighedsråd etc.

Lokale handlinger

De lokale handlinger, der kan igangsættes afhænger af de lokale data og de lokale ressourcer. Eksempler på handlinger kan være:

- Idrætsforeningen går sammen med borgerforeningen og forældreforummet om at søge støtte til et street-mekka og efterfølgende stå for bemanningen af det.
- Forældrene i en klasse laver klare aftaler for, hvornår de unge skal være hjemme i hverdagene og i weekenderne.